

Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants
t.a.v. de heer Arjen Sukkel
per email: a.sukkel@nba.nl

Datum
13 mei 2025

Behandeld door
R. Hoosemans RA

Ons kenmerk
-

Onderwerp
Zienswijze op de gepubliceerde ontwerpverordening op de beroepsprofielen 2025 -
d.d. 15 april 2025

Uw kenmerk

Geachte heer Sukkel,

Middels dit schrijven maken wij gebruik van de mogelijkheid om onze zienswijze op de op 15 april 2025 gepubliceerde ontwerpverordening op de beroepsprofielen 2025 kenbaar te maken.

De nieuwe verordening is duidelijk meer toekomstgericht en legt de nadruk op doorlopende professionalisering en een bredere set aan competenties en werkvelden. Ook stellen wij vast dat het beroepenveld is geconcretiseerd in vier herkenbare domeinen waarbinnen accountants actief kunnen zijn, waarbij extra aandacht wordt gegeven aan niet-financiële informatie, duurzaamheid en andere, nieuwe adviesvormen.

Pagina 7, 4^e alinea van de toelichting stelt het volgende: “De accountant heeft een verantwoordelijkheid rondom het voorkomen en detecteren van fraude, afhankelijk van het werkveld waarin een accountant werkzaam is.” In onze ogen is dit niet helemaal correct. Hoewel het werkveld zeker invloed heeft op de precieze verantwoordelijkheden, is het van belang te onderstrepen dat de hoofdzakelijke verantwoordelijkheid bij het management van een organisatie ligt waaraan diensten worden verleend. De accountant (in de hoedanigheid van externe controleur) draagt bij aan het signaleren van onvolkomenheden en risicovolle situaties, maar is niet de primaire actor voor het voorkomen van fraude. Vanzelfsprekend onderkennen wij wel de verantwoordelijkheden voor de accountant zoals opgenomen onder NV COS 240.

Artikel 6 van de verordening stelt: “De opleiding tot accountant leidt op tot een beroepsbeoefenaar die in staat is te voldoen aan de eisen die de maatschappij en de wet- en regelgeving voor accountants aan de uitoefening van het beroep stelt.” Dit artikel is niet gewijzigd ten opzichte van het oude artikel 5 van de Verordening op de beroepsprofielen 2022. Pagina 10 en 11 van de Toelichting stellen dat in de opleiding tot accountant alle kerncompetenties van het DNA aan bod komen, maar ook dat de *diepgang* daarvan pas vorm krijgt gedurende de loopbaan van de accountant in de desbetreffende professionele omgeving.

Op pagina 11 wordt alleen bij de kerncompetentie ‘vaktechnische kennis en kunde’ gesteld dat het kennisniveau van de startbekwame accountant wordt bereikt middels de combinatie van de theoretische opleiding en de praktijkopleiding.

Op pagina 14 wordt bij de toelichting op artikel 6 gesteld dat een startbekwame accountant de opleiding heeft afgerond én zich de kerncompetenties van het DNA *eigen* heeft gemaakt. Wij stellen vast dat voor de andere kerncompetenties dan ‘vaktechnische kennis en kunde’ hiermee geen duidelijk startpunt is bepaald wat er van een ‘startbekwame accountant’ wordt verwacht. Aangezien dit een voortdurend discussiepunt is, ook in het overleg tussen NBA, CEA en stagebureaus, lijkt het ons wenselijk om in de toelichting op de elementen van het DNA te

verduidelijken wat de eisen zijn die gesteld worden aan een ‘startbekwaam accountant’ ten opzichte van een ervaren accountant. Temeer omdat ook op pagina 11 wordt gesteld dat de diepgang van de kerncompetenties van het DNA gedurende de loopbaan van de accountant in de desbetreffende professionele omgeving vorm krijgt. In onze ogen zal daarom bijvoorbeeld bij de kerncompetentie ‘onderzoekende geest’ een startbekwaam accountant in staat moeten zijn om onder begeleiding en supervisie te werken met checklists, standaard werkwijzen, en kritische vragen moeten kunnen stellen en zich niet baseren op aannames. De ervaren accountant daarentegen heeft een antenne ontwikkeld voor risico’s en signalen die verder onderzoek vereisen, is in staat om nieuwe informatie in bredere context te plaatsen en verbanden te leggen met eerdere casuïstiek en zal niet alleen zelf onderzoek uitvoeren, maar ook teamleden begeleiden en coachen op professionele oordeelsvorming en neemt verantwoordelijkheid voor het eindresultaat van het onderzoekproces.

Op pagina 18 wordt specifiek aandacht besteed aan accountants die vanuit een ander werkveld willen terugkeren naar het werkveld van wettelijke controles en CSRD-assurance op basis waarvan zij destijds de accountantstitel hebben verkregen. Hiervoor is het op grond van het nieuwe hoofdstuk 5 / artikel 9 nodig dat de accountant werkt aan de eigen continue professionele ontwikkeling. Onder hetzelfde tussenkopje ‘terugkeren naar de werkvelden van wettelijke controle of CSRD-assurance’ wordt de accountantsorganisatie opgedragen om zorg te dragen voor adequate educatie van haar professionals. Wij begrijpen dat wij – in de hoedanigheid van accountantsorganisatie – een dergelijke verplichting in het algemeen hebben, maar niet waarom met name het educatie aspect in verband wordt gebracht met accountants die terugkeren naar het werkveld van wettelijke controle of CSRD-assurance. Dit terwijl in het volgende hoofdstuk over werkvelden in de oriëntaties Assurance en Accountancy MKB als eerste wordt gesteld dat de primaire verantwoordelijkheid voor het invullen van leerbehoeften ligt bij de accountant zelf. Wij menen dat dit ook geldt voor leerbehoeften van accountants die willen terugkeren naar het werkveld wettelijke controle of CSRD-assurance.

Ten aanzien van de AA of MKB Accountant is duidelijk dat de nieuwe verordening de AA MKB-accountant niet méér dan voorheen beperkt in het uitvoeren van assurancewerkzaamheden. De kernaafbakening is in de praktijk ongewijzigd gebleven: een AA zonder “aantekening” mag (net als onder de oude verordening) geen wettelijke controles uitvoeren, maar wél andere vormen van assurance, zoals beoordelingsopdrachten en niet-wettelijke controles. De nieuwe verordening maakt dat onderscheid explicieter door te benadrukken dat het (zonder aantekening) vooral gaat om “minder complexe” jaarrekeningcontroles en andere assurance-opdrachten. De nieuwe verordening maakt duidelijker hoe de routes voor AA/RA en de bijbehorende bevoegdheden samenhangen met de opleiding (Assurance vs. MKB). De aanwijzing “voor minder complexe objecten” is meer een uitwerking van wat in de praktijk al gold dan een nieuwe formele beperking. In dit verband vragen wij ons af of het nodig is om op pagina 19 nog specifiek te stellen dat afgestudeerde AAs die in het verleden zijn afgestudeerd zonder de verdieping audit & assurance samen met het kantoor waar zij werkzaam zijn moeten bepalen welke aanvullende kennis en ervaring nodig is voor het uitvoeren van audit & assurance werkzaamheden.

Resumerend willen we graag nog kort de voornaamste aandachtspunten uit onze zienswijze benadrukken, waarvoor wij aanpassing of verduidelijking in de ontwerpverordening aanbevelen:

1. **Rol accountant bij fraude**

Geef duidelijk aan dat de primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en detecteren van fraude bij het management ligt, en dat accountants (o.a. in de rol van externe controleur) een signalerende en toetsende rol vervullen.

2. **Concrete invulling van ‘startbekwaam accountant’**

Benoem ook voor de andere kerncompetenties dan ‘vaktechnische kennis en kunde’ wat van een startbekwame accountant wordt verwacht, zodat de overgang naar en ontwikkeling tot een ervaren accountant duidelijker wordt.

3. **Verantwoordelijkheid voor permanente educatie**

Maak expliciet dat de accountant in de eerste plaats zélf verantwoordelijk is voor het op peil houden van zijn of haar kennis en vaardigheden bij terugkeer naar de werkvelden van wettelijke controle of CSRD-assurance, naast de rol die de accountantsorganisatie daarin vervult.

4. **Aanvullende kennis voor AA's zonder verdieping audit & assurance**

Overweeg of een aparte bepaling noodzakelijk is voor afgestudeerde AA's die eerder geen verdieping audit & assurance hebben gevolgd, of dat dit al afdoende door de algemene verplichting tot permanente educatie wordt geregeld.

Wij hopen dat bovenstaande overwegingen en suggesties worden meegenomen in het definitieve besluitvormingsproces. Wij danken u voor de gelegenheid om onze zienswijze te geven en staan vanzelfsprekend open voor nadere vragen of toelichting.